

Mål och riktlinjer för introduktionsersättning i Kalix kommun

Riktlinjer för introduktionsersättning fr o m 1 januari 2011

Enligt lag (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar får en kommun bevilja introduktionsersättning till dem som tagits emot i kommunen inom ramen för det kommunala flyktingmottagandet. Genom en ändring i lagen (SFS 1997:1136) får en kommun fr o m den 1 mars 1998, om det finns särskilda skäl, även bevilja ersättningen till andra nyanlända invandrare.

Introduktion för flyktingar och nyanlända invandrare

Introduktion innebär ett extra tidsbegränsat stöd som det svenska samhället erbjuder flyktingar och nyanlända invandrare under deras första tid i Sverige. Introduktionsperioden omfattar i normalfallet två år med möjlighet till förlängning upp till ett år.

Det nationella målet för vuxnas introduktion är att ge den enskilde möjligheter att försörja sig själv och bli delaktig i det svenska samhället, och att individen efter avslutad introduktion kan ta del av det generella utbudet inom svenskt arbets- och samhällsliv. Det förutsätter att personen har kunskaper om det svenska samhället, arbetsliv och arbetsmarknad samt kunskaper i svenska språket. Introduktionsinsatserna ska relatera till individens kompetens, livssituation och förutsättningar för egen försörjning. Målet är egen försörjning.

Introduktionsprogram för vuxna ska så långt möjligt omfatta heltid och enligt nationella och kommunala riktlinjer innehålla:

- Svenska för invandrare (SFI)
- Grundläggande samhällsinformation
- Yrkesbedömning alternativt validering
- Matchning mot arbetsmarknaden, praktik eller andra arbetsorienterande insatser
- Personlig vägledning
- Hälsöfrågor ska uppmärksammas och initiativ tas till rehabiliterande insatser
- Andra insatser som efter individens behov bedöms underlätta personernas etablering

Till grund för den nyanlända invandrarens introduktion finns det en introduktionsplan som flyktingmottagning tillsammans med Arbetsförmedlingen upprättar i samråd med individen.

Det kommunala åtagandet innebär även att erbjuda introduktion till alla nyanlända barn som fått uppehållstillstånd av flykting- eller flyktingliknande skäl. De nationella och kommunala målen för barn och ungas introduktion är att:

- Barn och ungas uppväxtvillkor är uppmärksammade och deras behov tillgodosedda.
- Ungdomar som fyllt 16 men inte 20 år deltar i och tillgodogör sig svensk gymnasieutbildning.
- Förskolebarn och skolbarn deltar i och tillgodogör sig förskole- och skolverksamhet. Föräldrarna har en etablerad kontakt med förskolan och skolan.
- Barn som kommit till Sverige utan legal vårdnadshavare får sina särskilda behov tillgodosedda.

Målgrupp

Alla som omfattas av det statliga ersättningsystemet för flyktingmottagandet. För inflyttad från annan kommun ska särskild bedömning göras av flyktingmottagningen om personen skall ha rätt att delta i kommunens introduktionsprogram och därmed vara berättigad till introduktionsersättning

Målgruppen har följande undantag:

- ensamkommande flyktingbarn utan vårdnadshavare i Sverige. Dessa barn bereds vård enligt socialtjänsten (SoL) eller enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) i antingen ett hem för vård eller boende eller i familjehem.

I de fall undantagsvis, som ensamkommande barn, inte bereds vård i ett annat hem än det egna erhåller barnet bistånd för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt enligt socialtjänstlagens 4 kapitel 1 §.

Introduktion till ensamkommande barn:

- barn under 18 år som kommer till redan tidigare i Sverige bosatt förälder, som ej är aktuell för introduktionsinsatser. Dessa barn har rätt till introduktion på samma villkor som andra flyktingbarn och erhåller vid behov försörjningsstöd av socialtjänsten.

I normalfallet omfattas ej nordiska medborgare och EU-medborgare.

Barnperspektivet

Artikel 3 i FN:s barnkonvention syftar till att stärka barnens ställning i samhället. Barnperspektivet skall särskilt lyftas fram när vuxna vänder sig till samhället och särskild hänsyn skall tas till barnens behov vid upprättande av introduktionsplan och när en bedömning om rätt till introduktionsersättning föreligger.

Jämställdhet

Kvinnor och män, pojkar och flickor skall ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom alla områden i livet, (inom Kalix kommuns budget). Män och kvinnor skall likställas och ha samma levnadsvillkor. Jämställdhetsperspektivet skall därmed ligga till grund vid upprättandet av varje introduktionsplan och en målmedveten strävan att motverka all särbehandling mellan könen skall finnas med som en självklar del i det kommunala flyktingmottagandet och introduktionsarbetet

Introduktionsperiod

Introduktionsperiodens längd och omfattning kan variera för olika personer. Perioden kan uppgå till 24 månader och i undantagsfall förlängas med upp till ytterligare 12 månader. Förlängning kan t ex bli aktuell för personer som har kort skolbakgrund och/eller av medicinska skäl har svårt att delta i ett introduktionsprogram på heltid och bedöms vara i behov av ytterligare riktade introduktionsinsatser. En bedömning får göras individuellt där syftet med förlängningen är att målet för den nyanländes introduktion skall kunna nås inom den förlängda tiden eller senast vid dess utgång.

För den som måste avbryta ett introduktionsprogram upphör rätten till introduktionsersättning i samband med avbrottet.

För äldre över 60 år begränsas omfattningen av introduktionen och introduktionsperioden beräknas uppgå till 20 månader. De individuella behoven och förutsättningarna kan innebära stora variationer när det gäller omfattningen.

Introduktionsersättningens storlek

Introduktionsersättningen baseras på den s k riksnormen som regleras dels i socialtjänstlagen (SoL 2001:453), dels i socialtjänstförordningen (SoF 2001:937). Beloppen för de olika konsumtionsposterna som ingår i riksnormen grundar sig på de konsumtions- och prisstudier som Konsumentverket gör.

Utöver beloppen som riksnormen medger kan introduktionsersättningen omfatta en kostnad för hushållsel, hemförsäkring, busskort, tandvård, läkarvård, medicin vuxna, medicin barn, ID-kort etc, samt belopp för

boendekostnader.

Hushållsel

I introduktionsersättningens grundbelopp läggs till faktisk kostnad för hushållsel. Hyresgästen står för elavtalet så snart ett svenskt personnummer är upprättat av Skatteverket.

Hemförsäkring

I introduktionsersättningens grundbelopp läggs till faktisk kostnad för hemförsäkring. Hemförsäkring ingår inte i hyran och skall därför ordnas av hyresgästen.

Periodkort

Periodkort ingår vid behov med det faktiskt belopp för periodkort (30 dgr) inom Kalix kommun och från bostaden till platserna där aktiviteter inom det kommunala introduktionsprogrammet anordnas.

Tandvård

Undersökning samt en normal akut behandling och nödvändig tandvård kan beviljas inom ramen för introduktionsersättningen. Introduktionssekreteraren bedömer tillsammans med behandlande tandläkare vad som är nödvändig och akut tandvård. För detta skall ett kostnadsförslag ha upprättats av tandläkare innan introduktionssekreteraren kan godkänna behandlingen.

Läkarvård

Mot uppvisande av kvitto/faktura kan kostnader för läkarvård/hälsovård med utgångspunkt från högkostnadsskyddet 900 kr/år beviljas. Högkostnadskort krävs.

Medicin

Kostnader för mediciner upp till högkostnadsskyddet 1 800 kr/år kan beviljas från introduktionsersättningen mot uppvisande av kvitto/faktura.

ID kort

Kostnader för ID-kort kan beviljas från introduktionsersättningen.

Glasögon

Synundersökning samt nödvändiga glasögon kan beviljas inom ramen för introduktionsersättningen. Introduktionssekreteraren bedömer tillsammans med optiker vad som är nödvändiga kostnader. För detta

skall ett kostnadsförslag ha upprättats av optiker innan introduktionssekreteraren kan godkänna inköp av glasögon. Kostnad för bågar får max uppgå till 800 kr. Mellanskillnaden för dyrare bågar får den nyanlände själv stå för.

Lexikon

Lexikon står den nyanlände själv för.

Boende

I grundbeloppet räknas med ett belopp för boendekostnaden för inneboende och en för första eller andra handskontrakt, beroende av vilken boendeform personen har.

Boendekostnad för inneboende

Ersättning utgår enligt inneboendeavtal och med skälig kostnad.

Första och andrahandskontrakt

Genomsnittskostnad för högsta godtagbara hyreskostnad 2010 skall basera sig på Försäkringskassans genomsnittliga boendekostnader/per månad för regionen.

En individuell behovsprövning skall göras.

Vid första och andrahandskontrakt är det den högsta godtagbara kostnaden, med avdrag för bostadsbidrag, oavsett om personen/familjen ansökt om bostadsbidrag eller ej som utgår.

Ersättning till endast make/maka

Utgångspunkten bör vara att endast den/de som deltar i introduktion handläggs av flyktingmottagningens introduktionssekreterare.

Umgängesbarn – regelbundet umgänge

Vid tillämpning av introduktionsersättning bör barn och ungdomar alltid räknas som hushållsmedlemmar. Detta gäller oavsett om de bor hos den som uppbär introduktionsersättning eller om de vistas där endast under umgängestid. Kostnaderna för den unge bör beräknas utifrån att den unge är fullvärdig medlem i de gemensamma hushållskostnaderna för hela månaden samt personliga kostnader enligt riksnormen för det antal dagar barnet vistas hos respektive förälder.

Skyldigheter för att erhålla introduktionsersättning

Den som uppbär introduktionsersättning är skyldig att följa upprättad introduktionsplan. Om så inte sker kan ersättningen reduceras alternativt helt utgå.

Den som uppbär introduktionsersättning är skyldig att fortlöpande anmäla förändringar som kan påverka rätten till och storleken av ersättningen. Underlåtenhet att meddela sådan förändring medför straffansvar och polisanmälan bör göras.

Utbetalning

Närvarorapportering som styrker deltagande i olika aktiviteter i enlighet med introduktionsplanen ligger till grund för den månatliga utbetalningen.

Introduktionsersättningen utbetalas i förskott månadsvis. Av utbetalningen skall tydligt framgå skäl för eventuella reduceringar av beloppets storlek. Ersättning utgår tidigast efter det att personen har folkbokfört sig i Kalix kommun och ej är inskriven vid Migrationsverket. För kvotflyktingar som tas emot av Kalix kommun som första kommun utgår ersättning från första mottagningsdatum.

Inkomster som reducerar introduktionsersättningen

Make/makas inkomst reducerar introduktionsersättningen. I de fall denna inkomst överstiger hushållets sammanlagda ersättning förfaller rätten till introduktionsersättning.

I de fall bidrag av olika slag, t ex föräldrapenning, barnbidrag, bostadsbidrag samt inkomst av annat slag utgår under del av introduktionstiden reduceras ersättningen med motsvarande belopp.

Inkomst av förvärvsarbete eller eget företag och skatteåterbetalning till ett belopp av 1517 kr per månad eller 18 200 kr per år påverkar inte ersättningen. Överskrider beloppet detta inkomsttak för skattefribelopp sker avdrag från introduktionsersättningen med resterande belopp på nästa månads utbetalning.

Den som erhåller lön är skyldig att visa upp anställningsavtal samt lönespecifikation varje månad.

Frånvaro med avdrag på introduktionsersättningen

Vid all frånvaro som inte meddelats eller om personen utan giltigt skäl inte deltar aktivt i det överenskomna introduktionsprogrammet reduceras introduktionsersättningen med 200 kronor per heldag och 100 kronor per halvdag.

Frånvaro med bibehållen introduktionsersättning

Vid giltig, meddelad frånvaro för sjukdom eller för vård av barn krävs läkarintyg efter sju dagar. För anhörigvård krävs läkarintyg. Pappaledighet beviljas tio dagar vid barns födelse.

För enskilda angelägenheter kan introduktionsersättning utgå, om synnerliga skäl finns, i sammanlagt högst 10 dagar per kalenderår. Som synnerliga skäl kan anses, nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, föräldrar, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar.

Föräldraledighet ger introduktionsersättning under maximalt ett år. Därefter kan introduktionsersättning utgå i avvaktan på barnomsorg.

Person som inte påbörjar eller fullföljer sitt introduktionsprogram på grund av att han eller hon inte sökt, inte accepterat erbjuden plats eller sagt upp sin barnomsorgsplats är inte berättigad till introduktionsersättning.

Ledighet/semester

Ledighet måste sökas och beviljas hos flyktingmottagningen. Om avstyrkt ledighet utnyttjas förs avdrag på introduktionsersättningen motsvarande antal dagar.

Individ som följer och deltar aktivt i introduktionen har rätt till 20 dagars semester per år. Oftast faller semester period under juli månad.

Överklagande

Kommunens beslut att inte betala ut introduktionsersättning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om ersättningens storlek kan endast överklagas genom kommunalbesvär.

Ansökan om ekonomiskt bistånd utöver introduktionsersättningen

Om skäl föreligger att ansöka om ekonomiskt bistånd, utöver introduktionsersättningen, får den enskildes ansökan prövas mot socialtjänstlagen.

Samtycke

Den som ansöker om introduktionsersättning samtycker till att personuppgifter registreras i socialregistret med hjälp av IT-stöd och att kontroller görs med berörda myndigheter samt att uppgifter får vidarebefordras till berörd myndighet.

Antaget av Kommunstyrelsen 2010-12-06, § 205